

Про порядок закінчення навчального року та проведення державної підсумкової атестації у загальноосвітніх навчальних закладах в 2011/2012 навчальному році

Закінчення 2011/2012 навчального року і проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти визначено відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 р. № 686-р «Про деякі питання завершення 2011/2012 навчального року у зв'язку з проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу».

З урахуванням вимог Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2008 №94 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.02.2008 за №151/14842, зі змінами (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23.11.2010 №1116 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09.12.2010 за №1237/18532) та особливостей організації навчально-виховного процесу, передбачених Типовими навчальними планами, перелік яких подано у листі Міністерства освіти і науки України від 20.02.2009 №1/9-120, Типовими навчальними планами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 (для учнів 10-11 класів) та листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 21.07.2011 №1/9-556 «Щодо організації навчально-виховного процесу у 2011/2012 навчальному році» наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.11.2011 №1310 затверджено форми, зміст і особливості підготовки до проведення у 2011/2012 навчальному році державної підсумкової атестації учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

У 4-х, 9-х та 11-х класах у 2011/2012 навчальному році атестація проводиться за збірниками, затвердженими наказами МОНмолодьспорт від 13.01.2012 №20 та №21 «Про надання грифа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України збірникам завдань для проведення державної підсумкової атестації», крім іспиту з технологій для учнів технологічного профілю. Перелік збірників та методичні рекомендації щодо проведення державної підсумкової атестації подаються у додатку 1.

З метою організованого проведення зазначеного заходу загальноосвітній навчальний заклад на період з 4 по 28 травня 2012 року може вносити зміни у розклад навчальних занять і режим роботи як окремих класів, так і закладу в цілому, про що завчасно повідомляють учнів та їх батьків.

У цьому навчальному році навчальні заняття у 1–8 та 10 класах завершуються 25 травня, в 9 класах — 14 травня, а в 11 класах — 3 травня 2012 р.

Після завершення навчальних занять у загальноосвітніх навчальних закладах проводиться свято «Останній дзвоник», дату проведення якого навчальні заклади визначають самостійно.

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 та проводяться протягом навчального року.

У 4-х класах державна підсумкова атестація проводиться з 11 по 20 травня із української мови та читання, математики. У навчальних закладах з навчання мовами національних меншин можуть підлягати атестації і результати навчальної діяльності з мови навчання (мова і читання).

У 9-х класах державна підсумкова атестація проводитиметься з 15 по 30 травня з п'яти предметів: української мови, математики, географії, біології, а також іноземної мови чи іншого гуманітарного предмета за вибором навчального закладу.

У загальноосвітніх навчальних закладах (класах, групах) з поглибленим вивченням предметів, спеціалізованих навчальних закладах, ліцеях, гімназіях, колегіумах таким предметом за вибором може бути той, що вивчався поглиблено.

З усіх обов'язкових предметів атестація проводиться письмово за збірниками, рекомендованими МОНмолодьспорт. У разі проведення атестації за вибором, форму проведення атестації (усно чи письмово) обирають учні. Переліки білетів для проведення атестації в усній формі подаються у додатку 2.

Державна підсумкова атестація з української мови для випускників 9-х класів (диктант) проводитиметься 15 травня. Завдання буде оголошено в день проведення атестації по телебаченню (канал УТ-1) та радіо.

Конкретні дати проведення атестації з інших предметів визначають навчальні заклади за погодженням з відповідними управліннями освіти. При складанні розкладу проведення державної підсумкової атестації необхідно передбачити два-три дні для підготовки до проходження атестації з кожного предмета.

Державна підсумкова атестація розпочинається о 9.00. Інший час початку проведення державної підсумкової атестації має бути погоджений навчальними закладами з відповідними органами управління освітою.

Державна підсумкова атестація для випускників 11-х класів проводиться з 4 по 11 травня з трьох предметів у письмовій формі за збірниками завдань.

4 травня відбудеться державна підсумкова атестація з української мови (переказ, обов'язково). Завдання буде оголошено в день проведення атестації по телебаченню (канал УТ-1) та радіо.

Дати проведення атестації з двох інших предметів (з історії України або математики (для учнів, які навчалися за універсальним профілем) чи з профільного предмета (для учнів, які навчалися в класах інших профілів) та з предмета за вибором учнів) визначають навчальні заклади за погодженням з відповідними управліннями освіти.

Бали за державну підсумкову атестацію в основній та старшій школі виставляються у класному журналі у колонку з написом «ДПА» без зазначення дати після колонки з написом «Річна».

Випускникам, які звільнені від проходження державної підсумкової атестації, робиться запис (звільнений (а)).

Результати державної підсумкової атестації виставляються у додатки до атестатів про повну загальну середню освіту у графі «державна підсумкова атестація» та враховуються при визначенні середнього балу атестата.

Для проведення Державної підсумкової атестації з української мови, яка є обов'язковою для учнів усіх загальноосвітніх навчальних закладів України, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України безкоштовно надсилає до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, відповідно до кількості навчальних закладів, для практичного використання збірники завдань, які видані ТОВ «Центр навчально-методичної літератури»:

1. «Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з української мови. 9 клас» (укл. Мацько Л.І., Мацько О.М., Сидоренко О.М.);

2. «Збірник переказів для державної підсумкової атестації з української мови. 11 клас» (укл. Шелехова Г.Т., Новосолова В.І., Ярмолук А.В.);

А також будуть надіслані збірники:

1. «Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з російської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з російською мовою навчання (російською мовою). 9 клас» (укл. Бикова К.І., Кошкіна Ж.О.).

2. «Збірник переказів для державної підсумкової атестації з російської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з російською мовою навчання (російською мовою). 11 клас» (укл. Король Г.М., Мельникова Л.В., Путій Т.М.).

Зазначені збірники завдань надійдуть до книжкових баз до 1 квітня поточного року.

Електронні версії всіх збірників завдань для державної підсумкової атестації буде розміщено до 1 квітня поточного року на офіційних веб-сайтах Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (www.mon.gov.ua) та Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (www.iitzo.gov.ua) для практичного використання в процесі підготовки та проведення державної підсумкової атестації учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Учні (вихованці) основної та старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів (класів, груп) з навчанням мовами національних меншин, які прибули із-за кордону і почали вивчати українську мову лише в поточному навчальному році, замість атестації з цього предмета можуть за заявою батьків або осіб, які їх замінюють, та рішенням педагогічної ради проходити атестацію з мови навчання.

Учні 9-х та 11-х класів, які хворіли під час проведення державної підсумкової атестації, зобов'язані надати медичну довідку, на підставі якої їм надаватиметься право пройти атестацію в інші терміни.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти учасники міжнародних предметних

олімпіад та турнірів, конкурсів, переможці III та учасники IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад звільняються від атестації з предметів, з яких вони стали переможцями (у відповідних випускних класах). У додаток до свідоцтва про базову загальну середню освіту та (чи) атестата про повну загальну середню освіту виставляються річний та атестаційний бали з цих предметів — 12 балів.

Переможці II та учасники III етапів Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт Малої академії наук (у відповідних випускних класах) звільняються від атестації з предмета, який є базовим для оцінювання навчальних досягнень учнів під час конкурсу. У додаток до свідоцтва про базову загальну середню освіту або (чи) атестата про повну загальну середню освіту виставляються річний та атестаційний бали з цих предметів — 12 балів.

Учасники тренувальних зборів з підготовки до олімпіад, турнірів, змагань, конкурсів, які мають статус міжнародних, звільняються від атестації. У додаток до атестата про повну загальну середню освіту виставляється річна та атестаційна оцінки 12 балів з того предмета, з якого учень(учениця) брав(ла) участь в олімпіаді; з інших предметів виставляються атестаційні оцінки за результатами річного оцінювання.

Випускникам загальноосвітніх навчальних закладів, які мають міжнародний сертифікат (диплом) мовного іспиту (Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS) — німецька мова; DELF/DALF — французька мова; IELTS, TOEFL, Cambridge ESOL, Pearson Test of English (PTE) рівня (B-1, B-2), — англійська мова; D.E.L.E. — іспанська мова), зазначені вище іспити зараховуються як державна підсумкова атестація. У додаток до атестата про повну загальну середню освіту виставляються річна та атестаційна оцінки з цих предметів 12 балів.

При визначенні претендентів на нагородження золотою та срібною медалями та їх нагородженні необхідно дотримуватися вимог Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні».

В окремих випадках при визначенні претендентів на нагородження золотою або срібною медалями за письмовою заявою батьків або осіб, що їх замінюють, для учнів (вихованців) загальноосвітніх санаторних та спеціальних навчальних закладів (шкіл-інтернатів) може проводитися державна підсумкова атестація, якщо ці учні навчалися за загальноосвітніми програмами.

Контроль за правильністю присудження золотої та срібної медалей покладається на Міністерство освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Документи про повну загальну середню освіту вручаються випускникам 12–13 травня 2012 р. на урочистих зборах. Документи про базову освіту вручаються учням, які закінчили 9-й клас 31 травня — 1 червня. До участі в зборах, як правило, запрошуються батьки, представники громадських організацій, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, засобів масової інформації.

Конкретна дата проведення урочистостей у регіонах визначається Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Заступник Міністра Б.М. Жебровський

Особливості проведення державної підсумкової атестації у загальноосвітніх навчальних закладах у 2011/2012 навчальному році

II. Державна підсумкова атестація в основній школі

Атестація в основній школі проводиться з п'яти навчальних предметів: української мови, біології, географії, математики, також іноземної мови чи іншого гуманітарного предмета за вибором навчального закладу.

У загальноосвітніх навчальних закладах (класах, групах) з поглибленим вивченням предметів, спеціалізованих навчальних закладах, ліцеях, гімназіях, колегіумах таким предметом за вибором може бути той, що вивчався поглиблено.

З усіх обов'язкових предметів атестація проводиться письмово за збірниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. У разі проведення атестації за вибором, форму проведення атестації (усно чи письмово) обирають учні.

Випускники основної школи загальноосвітніх навчальних закладів (класів, груп) з навчанням мовами національних меншин, які прибули із закордону і почали вивчати українську мову в поточному навчальному році, замість атестації з цього предмета можуть, за заявою батьків або осіб, які їх замінюють, та рішенням педагогічної ради, проходити атестацію з мови навчання.

Державна підсумкова атестація з інформатики проводиться у письмовій формі за навчальним посібником «Збірник завдань для державної підсумкової атестації з інформатики. 9 клас» (авт. Морзе Н.В., Вембер В.П., Кузьмінська О.Г., Войцеховський М.О., Проценко Т.Г. — К.: Центр навчально-методичної літератури, 2012), за білетами або у вигляді творчої роботи.

Збірник містить 20 варіантів атестаційних робіт. Навчальні заклади визначають не менше десяти варіантів для кожного класу. Якщо кількість учнів менша десяти, то варіанти завдань не можуть повторюватись.

Кожний варіант включає 18 завдань, які охоплюють різні розділи навчальної програми. Серед них: завдання в тестовій формі (завдання з вибором однієї або кількох правильних відповідей, завдання на встановлення відповідності), завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю; одне інтегроване завдання з розгорнутою відповіддю (учень повинен безпосередньо виконати завдання, розв'язати задачу). Завдання відкритої форми та інтегроване завдання передбачають їх безпосереднє виконання на комп'ютері.

На виконання завдань державної підсумкової атестації відводиться 90 хвилин (час на вступну бєсїду та інструктаж не враховується).

За вибором учнів можливо проводити державну підсумкову атестацію з інформатики у формі захисту творчих учнівських навчальних робіт (проектів) зі створення прикладного програмного забезпечення навчального процесу (прикладні програмні засоби, інструментальні середовища, комп'ютерні навчальні системи). Таку форму проведення атестації можуть обирати учні, які виявили особливий інте-

рес до предмета, мають глибокі знання інформаційних технологій та навчальні досягнення високого рівня (10, 11, 12 балів) з інформатики. Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту таких робіт публікуватимуться у фахових виданнях.

Для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням кримськотатарською, молдовською, польською, румунською та угорською мовами переклад завдань з математики, біології, фізики, хімії, всевітньої історії та інформатики здійснюється Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, відповідними управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Кожен учень, який проходить державну підсумкову атестацію в письмовій формі, отримує варіант роботи із вищезазначених посібників, бланк відповідей, підготовлені навчальним закладом, та зошит (кілька аркушів) для виконання роботи зі штампом навчального закладу.

III. Державна підсумкова атестація у старшій школі

Державна підсумкова атестація в старшій школі проводиться з трьох предметів:

- українська мова;
- профільний предмет (для учнів, які навчалися у класах з профільним навчанням), історія України або математика (для учнів, які навчалися у класах універсального профілю);
- предмет за вибором.

При вивченні двох профільних предметів (наприклад, фізики і математики у фізико-математичному профілі) атестацію складають із одного з них замість предмета за вибором.

Державна підсумкова атестація з інформатики проводиться за завданнями посібника «Збірник завдань для державної підсумкової атестації з інформатики. 11 клас» (авт. Морзе Н.В., Вембер В.П., Кузьмінська О.Г., Войцеховський М.О., Проценко Т.Г. — К.: Центр навчально-методичної літератури, 2012).

Збірник містить 20 варіантів атестаційних робіт. Навчальні заклади визначають не менше десяти варіантів для кожного класу. Якщо кількість учнів менша десяти, то варіанти не повинні повторюватись.

Кожний варіант включає 20 завдань, які охоплюють різні розділи навчальної програми. Серед них: завдання в тестовій формі (завдання з вибором однієї або кількох правильних відповідей, завдання на встановлення відповідності), завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю; інтегровані завдання з розгорнутою відповіддю (учень повинен безпосередньо виконати завдання, розв'язати задачу). Завдання 16–20 передбачено виконувати на комп'ютері.

Учні, які навчаються за програмою рівня стандарту, виконують 17 завдань, на академічному рівні - виконуються 18 завдань, учні профільних класів виконують всі завдання.

Атестаційні роботи за програмою рівня стандарту учні виконують протягом 2 академічних годин, за програмою академічного — 3, а за програмою профільного рівня — 4 академічні години.

За вибором учнів можливо проводити державну підсумкову атестацію з інформатики у формі захисту творчих учнівських навчальних робіт (проектів) зі створення прикладного програмного забезпечення навчального процесу (прикладні програмні засоби, інструментальні середовища, комп'ютерні навчальні системи). Таку форму проведення атестації можуть обирати учні, які виявили особливий інтерес до предмета, мають глибокі знання інформаційних технологій та навчальні досягнення високого рівня (10, 11, 12 балів) з інформатики. Методичні ре-

комендації щодо підготовки та захисту таких робіт публікуватимуться у фахових виданнях.

Звертаємо увагу, що для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням кримськотатарською, молдовською, польською, румунською та угорською мовами переклад завдань з математики, біології, фізики, хімії, географії, всесвітньої історії та інформатики здійснюється Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, відповідними управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Кожен учень, який проходить державну підсумкову атестацію в письмовій формі, отримує варіант роботи із вищезазначених посібників, бланк відповідей, підготовлені навчальним закладом, та зошит (аркуші) для виконання роботи зі штампом навчального закладу.

★ ★ ★

Додаток 2

до листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27.01.2012 р. №1/9-61

Білет для державної підсумкової атестації Інформатика

Білет №1

1. Опишіть інформаційні системи та технології. Охарактеризуйте види інформаційних систем їх апаратне та програмне забезпечення. Назвіть етапи розвитку інформаційних технологій та галузі їх застосування.

2. Обґрунтуйте призначення та опишіть принцип дії, класифікацію та застосування антивірусних програм. Опишіть правила профілактики зараження комп'ютера вірусами.

3. Практичне завдання на пошук потрібної інформації в глобальній мережі Інтернет.

Білет №2

1. Охарактеризуйте відеосистему комп'ютера. Опишіть призначення та основні характеристики її складових: монітора, відеоадаптера та відеопам'яті. Наведіть приклади мультимедійного обладнання.

2. Опишіть правила та алгоритм стискання, архівування та розархівування даних. Охарактеризуйте архіватори та операції з архівами.

3. Практичне завдання на побудову векторних зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №3

1. Охарактеризуйте поширені файлові системи та відмінності між ними. Опишіть поняття файлу, каталогу, імені файлу та каталогу, розширення імені файлу. Назвіть імена зовнішніх запам'ятовуваних пристроїв. Опишіть правила визначення шляху до файлу.

2. Опишіть використання та налагодження браузера. Поясніть вибір системи кодування символів під час перегляду веб-сторінок. Опишіть алгоритм збереження веб-сторінок та їх фрагментів на локальному комп'ютері.

3. Практичне завдання на побудову растрових зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №4

1. Назвіть види оптичних носіїв даних. Опишіть алгоритм запису даних на оптичні носії та копіювання дисків.

2. Поясніть поняття: робочої групи, домену, користувача, сеансу користувача, входу у локальну мережу. Опишіть права доступу до ресурсів та правила навігації локальною мережею.

3. Практичне завдання на опрацювання документа у середовищі текстового процесора.

Білет №5

1. Охарактеризуйте інформаційні процеси: отримання, збирання, зберігання, пошук, опрацювання і передавання інформації.

2. Опишіть призначення, можливості та класифікацію систем оброблення текстів. Охарактеризуйте середовище текстового процесора. Назвіть формати файлів документів. Опишіть алгоритми: створення, відкриття, збереження текстового документа та використання довідкової системи текстового процесора.

3. Практичне завдання на побудову векторних зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №6

1. Опишіть правила обслуговування зовнішніх запам'ятовуваних пристроїв, перевірки, очищення та дефрагментації жорстких дисків.

2. Опишіть алгоритм спільного використання файлів і папок. Поясніть принципи надання доступу до ресурсів, спільного використання принтерів і спільного доступу до глобальної мережі.

3. Практичне завдання на побудову растрових зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №7

1. Розкажіть про історію розвитку обчислювальної техніки та охарактеризуйте покоління ЕОМ.

2. Опишіть поняття комп'ютерної графіки. Охарактеризуйте та порівняйте растрові й векторні зображення та їх властивості.

3. Практичне завдання на створення архіву та роботу з ним (додавання файлів до архіву, перегляд вмісту архіву, вилучення файлів з архіву, розкриття архіву).

Білет №8

1. Опишіть алгоритм запуску програм на виконання. Охарактеризуйте типи файлів та зв'язок типів файлів з програмами та з розширеннями імен файлів.

2. Поясніть призначення й структуру мережі Інтернет. Охарактеризуйте протоколи обміну даними в Інтернеті. Опишіть адресацію в Інтернеті, поняття IP-адреси, доменного імені та URL-адреси.

3. Практичне завдання на побудову растрових зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №9

1. Опишіть класифікацію та основні характеристики принтерів.

2. Опишіть структуру гіпертекстового документа, гіперпосилання, веб-сторінки та веб-сайту. Опишіть поняття всесвітньої павутини та навігацію нею.

3. Практичне завдання на виконання операцій з файлами та каталогами (папками) в середовищі операційної системи.

Білет №10

1. Опишіть способи подання і кодування повідомлень, двійкове кодування. Опишіть алгоритм вимірювання довжини двійкового коду.

2. Дайте визначення форматів графічних файлів. Охарактеризуйте та порівняйте засоби перегляду зображень та перетворення графічних форматів.

3. Практичне завдання на пошук потрібної інформації в глобальній мережі Інтернет.

Білет №11

1. Опишіть призначення та алгоритм створення контрольних точок відновлення операційної системи.

2. Охарактеризуйте глобальні та локальні комп'ютерні мережі. Опишіть апаратне й програмне забезпечення мереж, призначення сервера та клієнтського комп'ютера. Охарактеризуйте мережні протоколи.

3. Практичне завдання на побудову векторних зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №12

1. Опишіть принцип дії та основні характеристики найбільш поширених видів запам'ятовуючих пристроїв: дискових накопичувачів, флеш-пам'яті та оперативної пам'яті.

2. Опишіть правила та алгоритм форматування символів і абзаців засобами текстового процесора.

3. Практичне завдання на побудову растрових зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №13

1. Опишіть алгоритм пошуку даних на комп'ютері та правила використання автономної та онлайн-ової довідки операційної системи.

2. Наведіть приклади джерел й параметрів растрових зображень. Охарактеризуйте поняття роздільної здатності, глибини кольору та їх зв'язок з якістю растрових зображень. Опишіть принципи побудови й обробки векторних зображень.

3. Практичне завдання на опрацювання документа в середовищі текстового процесора.

Білет №14

1. Класифікуйте основні функції та складові операційних систем. Опишіть поняття про ядро операційної системи, інтерфейс користувача, драйвери та утиліти. Охарактеризуйте різновиди інтерфейсу користувача.

2. Опишіть алгоритм віддаленого керування комп'ютером.

3. Практичне завдання на побудову векторних зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №15

1. Опишіть поняття про інформацію та способи її подання. Дайте означення даних. Охарактеризуйте різновиди інформаційних повідомлень, поняття про інформаційну надлишковість повідомлень. Опишіть алгоритм вимірювання обсягу даних.

2. Охарактеризуйте способи підключення до Інтернету, функції провайдера та служби Інтернету.

3. Практичне завдання на роботу з дисками, папками та файлами в середовищі операційної системи.

Білет №16

1. Класифікуйте та опишіть основні характеристики процесорів.

2. Наведіть приклади, охарактеризуйте та порівняйте засоби пошуку інформації в Інтернеті. Опишіть принципи функціонування веб-каталогів та пошукових систем та їх застосування.

3. Практичне завдання на опрацювання документа в середовищі текстового процесора.

Білет №17

1. Охарактеризуйте системне, службове та прикладне програмне забезпечення. Опишіть правила встановлення й вилучення програм.

2. Опишіть правила та алгоритми введення, редагування тексту, виділення фрагментів тексту та операції з ними, перевірки правопису, пошуку та автоматичної заміни текстових фрагментів.

3. Практичне завдання на побудову векторних зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №18

1. Опишіть правила та алгоритми опрацювання об'єктів файлової системи: створення, копіювання, перейменування, переміщення та вилучення файлів та папок, використовування ярликів. Поясніть правила використовування буфера обміну та відновлення вилучених даних.

2. Поясніть правила створення і використовування списку сайтів, обраних для швидкого доступу, засобами браузера.

3. Практичне завдання на побудову растрових зображень із використанням інструментарію графічного редактора.

Білет №19

1. Опишіть правила роботи з основними елементами графічного інтерфейсу користувача операційної системи. Поясніть призначення та використовування вікон, меню, елементів керування.

2. Охарактеризуйте комп'ютерні віруси. Наведіть класифікацію вірусів і троянських програм.

3. Практичне завдання на опрацювання документа в середовищі текстового процесора.

Білет №20

1. Охарактеризуйте типову архітектуру персонального комп'ютера. Опишіть класифікацію та призначення апаратних засобів: пристроїв введення, виведення, зберігання та опрацювання даних, комунікаційні пристрої.

2. Поясніть призначення та класифікацію засобів обробки графічних даних. Охарактеризуйте колірні системи та їх призначення.

3. Практичне завдання на пошук потрібної інформації в глобальній мережі Інтернет.